

Butlletí 208

Facultat de Ciències Polítiques i de Sociologia

26 de gener de 2023

En aquest butlletí

- **El concepte del mes:** Voluntarisme
- **Coneix la Facultat:** Inscripcions als màsters de la Facultat
- **La veu de...** Els quasi mercats. La “solució final”?
- **Espai de ressenyes:** Cal que l’educació superior pensi alhora sobre la tecnologia i la pedagogia
- **Espai de la Biblioteca**
- **Notícies**

Jean Blondel: construint la ciència política a Europa

La nova llei de la ciència de Catalunya

Resolució dels premis ApS i els Premis Arcadi Oliveres per a la justícia global

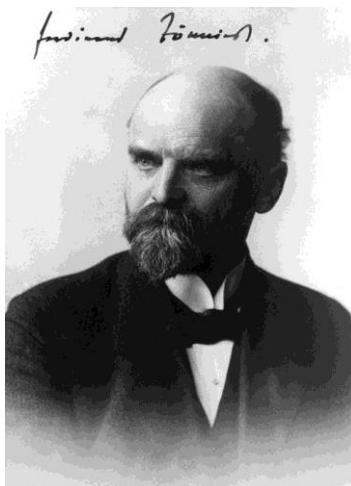
Obertes noves convocatòries de beques i ajuts per a l'estudi o la recerca

Actualització del DDD amb els Butlletins anteriors

El VIII Congrés Català Internacional de Sociologia escalfa motors

Nomenament del Comitè Executiu de la FES

El concepte del mes: Voluntarisme

Terme introduït en el vocabulari filosòfic per Ferdinand Tönnies, el 1883. És voluntarista tota teoria filosòfica que sostingui que la voluntat és superior, en algun sentit, a l'enteniment.

El voluntarisme metafísic sosté que la voluntat – sempre com una força diferent i oposada a la raó – és la clau que explica la realitat, o el seu element constitutiu; aplicacions d'aquest principi al món moral es donen en Schopenhauer, que definirà la seva filosofia a 'El món com a voluntat i representació' i a Nietzsche, amb la tant grapellada 'voluntat de poder'. A la dialèctica hegeliana, les successives objectivacions de l'Esperit Absolut en les seves formes temporals esdevenen allò que denominem Història. El procés entre ambdues formes o modes de ser d'allò que en Hegel és únic, però mai idèntic a si mateix ve condicionat per una força transformadora de caire essencialment humà; pot ser un individu, una elit, una classe o una nació. Dependrà de quin posthegelià digui la seva. Aquesta força és la voluntat. Per la dreta, un segle després, la voluntat arribarà a l'extrem de titular el documental de Leni Riefenstahl sobre el congrés de 1934 del NSDAP 'El triomf de la voluntat'.

Per l'esquerra, la voluntat tindrà una història discreta, més aviat amagada entre dos grans arbres que li tapaven tota la llum. Per una banda, el mecanicisme científicista en què acaba convertit bona part del materialisme històric, on el socialisme caurà com una fruita madura de la Història, amb voluntat o sense, i per l'altra amb la figura paterna omnipresent del partit. Com deia una dita clàssica comunista, tu tens dos ulls, però el partit en té mil. Ja entrat el segle XX, les avantguardes cada cop més reaccionaries fan seu el discurs voluntarista, en el sentit d'energia i acció individualista normalment al servei de la salvació de la pàtria i la recuperació dels imperis perduts. Mentrestant, l'esquerra marxista mira amb enorme desconfiança tot allò que no entri dins la jerarquia primer del partit o del sindicat i després ja definitivament dins del marc del centralisme democràtic. Val més estar equivocats dins del partit que tindre raó fora d'ell.

El 1949 la victòria del comunisme xinès inicia un moviment de canvi dins l'ortodòxia marxista. Mao guanya la guerra contra tothom, també contra el materialisme històric del PCUS, que li deia que no era el seu moment històric. ¿Per què han guanyat? Per dues armes, les més poderoses. Tenen la veritat. I tenen la voluntat. Ara toca construir el socialisme a la Xina. Si han derrotat un cop l'enemic, poden tornar-hi. ¿Què cal? Voluntat. El nou enemic són les forces reaccionàries, els romanents de la classe derrotada (que no extingida) que obstaculitzen la marxa triomfal al futur de prosperitat socialista. No necessàriament són humanes, aquestes forces. La ciència burgesa imposa les seves lleis, econòmiques, socials, biològiques. Cal superar-les. Cal derrotar-les. El materialisme dialèctic, ràpidament transformat en 'pensament Mao Tse-Tung', ens dona totes les eines necessàries. El

compendi de cites del president conegut com 'El llibre vermell' perquè qualsevol problema de la vida quotidiana, del més simple al més complex, té la seva solució amb la lectura i la correcta interpretació de les paraules de Mao. Mentrestant, a Califòrnia es posava de moda fer el mateix amb el 'I ching'. Tan lluny i tan a prop.

El Maig del 68 francès és la porta d'entrada del maoisme a Europa, un maoisme força diferent del xinès, que idealitza la Revolució Cultural com la solució a la gerontocràcia soviètica. D'aquests, es manté el concepte d'avantguarda. ¿No va ser Lenin, qui contra tothom, també contra el seu propi politburó, va imposar el seu convenciment que la revolució s'havia de fer ja, l'octubre de 1917? La voluntat de Lenin va guiar el partit com avantguarda de la classe obrera russa i després de tot el país en el triomf de la construcció del socialisme. L'avantguarda ha de prescindir totalment dels mètodes de la democràcia burgesa. La nova metodologia revolucionària ha de ser l'acció directa. Totes les dificultats, tots els entrebancs entre l'inici del procés revolucionari i la presa del poder, que seran moltes, han de ser superades amb la voluntat. Amb uns líders com cal i una avantguarda disposada a qualsevol sacrifici per la victòria, les masses tard o d'hora empenyeran com un sol home, i llavors la victòria serà inevitable. Tots aquells que dubten, que raonen, que discrepen, només són diferents versions de la reacció. Voluntat. El triomf polític és sempre una qüestió de voluntat. De, per dir-ho hegelianament, fer tot el que calgui perquè la idea esdevingui realitat.

Un exemple de la pervivència del voluntarisme el podem trobar cada cop que algun analista del Procés diu o escriu que els líders independentistes no tenen, o mai han tingut, la voluntat d'aconseguir la independència.

Antoni Mendoza

Alumni d'Història de la UAB i Filosofia de la UB i personal d'administració i serveis de la Facultat

Referències

Macfarquhar, Roderick i Schoenhals, Michael (2009). *La revolución cultural china*. Barcelona: Crítica

Trias, Carlos. (1976). *Qué son las organizaciones marxista-leninistas*. Barcelona: La Gaya Ciencia

Tse-Tung, Mao (2018). *Citas del presidente Mao Tse Tung. El libro rojo*. Madrid: Akal.

[Coneix la Facultat: S'obren les preinscripcions per als màsters](#)

Des del passat 13 de gener s'han obert les preinscripcions dels [màsters oficials de la UAB](#) i en concret els que ofereix la Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia. Per tant, si ja estàs acabant el grau i vols seguir estudiant un màster oficial, ja pots començar a pensar-hi! Per a la secció de "Coneix la Facultat" d'aquest mes de gener, hem entrevistat a l'Eduard Guerra Sunyol, graduat a la Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia i actual estudiant de màster.

1. Explica'ns una mica qui ets, quin curs fas, de quin grau...

Soc l'Eduard Guerra Sunyol, graduat en Ciència Política per la UAB en la menció de Gestió Pública. Actualment, estic cursant un màster interuniversitari de Gestió Pública que el coordina la UAB (amb la UB, UPF i l'escola d'administració de Catalunya) a més, soc secretari nacional de formacions del jovent república.

2. Per què vas decidir-te a fer un màster?

Vaig decidir-me a fer un màster perquè la carrera de polítiques és molt polivalent, però requereix certa especialització en alguna de les branques que, en el cas de les que ofereix la UAB, són Anàlisi electoral, Relacions Internacionals o Gestió Pública. A mi, em va atraure més la branca de Gestió Pública, i per això estic fent el màster.

3. Quin màster vas escollir i per què? Quines assignatures fas...

Vaig escollir aquest màster, a part del prestigi que té amb les 34 edicions que s'han fet, perquè analitza el que és el funcionament de l'administració pública com de les institucions. Et prepara bastant pel que és l'anàlisi de les polítiques públiques i l'avaluació d'aquestes. Llavors, pel que fa a assignatures, al segon semestre estic fent Instruments d'administració pública (temes de comptabilitat), organitzacions i recursos humans i gestió (més enfocat a temes de plantilla de l'administració pública, com es renova, com es gestiona les jubilacions...). Al primer semestre vaig fer anàlisi i gestió de polítiques públiques i després vaig fer economia del sector públic.

4. Per què vas escollir un màster interuniversitari on la UAB participa?

El fet que s'hi posin bastantes universitats sol aportar una tendència a què cada universitat contribueix amb els seus millors professors. Això es nota i la qualitat de la docència és molt bona i els resultats posteriors també.

5. Quins consells donaries a l'alumnat per escollir el màster?

Primer de tot, que ho tinguin clar. Un màster té un cost, que tot i ser públic el cost no és baix. En el cas del meu màster són 1800 euros i el més barat poden ser 1300. Si no ho tens clar fes un any sabàtic o treballa un any o busca una altra alternativa. T'has de dedicar al que t'agrada i t'interessa, ja que segurament t'encarrilarà el teu destí professional. Si no ho tens clar, pren-te el temps que faci falta i pensa-ho bé.

6. T'agrada el màster que estàs fent?

M'agrada bastant. A més, no es fa de dilluns a divendres, són tres dies a la setmana i m'ajuda a poder compaginar-ho amb altres feines i la política.

7. A què et vols dedicar professionalment en un futur?

Em vull dedicar a temes de direccions d'institucions públiques en l'administració pública, veure com es pot reformar i optimitzar els recursos que aquesta fa servir, ja que aquesta es nodreix dels recursos que tots paguem.

[Prem aquí](#) si vols veure els passos que has de seguir per a fer la sol·licitud d'admissió.

Martí Ribalta

Estudiant en Pràctiques del Deganat

La veu de... Els quasi mercats. La “solució final”?

Per a la secció de "La veu de" d'aquest gener, en Kevin Fernández Ramallo, estudiant del grau de Ciència Política i Gestió Pública i delegat, parla sobre els riscos i potencialitats de la llibertat de tria i l'ús de xecs escolars en el sistema educatiu.

Llibertat de tria i competència. Dos aspectes que, *a priori*, ens poden semblar beneficiosos i inclús necessaris per al progrés i la millora de qualsevol mena de servei o producte. La qüestió és, com afecta la introducció d'aquestes pràctiques de quasi mercat al funcionament dels serveis públics més bàsics i importants, com és el cas de l'educació? Incentiva una millora de la qualitat?

El mateix fet d'introduir pràctiques com el dret a escollir al sistema públic no provoca efectes adversos *per se*. Tot depèn de múltiples factors ara com: la desigualtat preexistent de la societat on s'apliqui, la regulació pública i l'enfocament que l'Estat doni a aquest tipus de pràctiques (introduir xecs, requisits, etc.). Són diversos els acadèmics que ja han tractat aquest tema tan discutible. En aquest cas, ens centrarem en la doctrina establerta per Albert Otto Hirschman, economista i autor de "Exit, Voice and Loyalty" (1977). Hirschman posa l'èmfasi en dos mecanismes crucials a l'hora de ponderar si realment pot ser beneficiós (o no) l'ús de pràctiques de quasi mercat en afers públics. Aquests són els mecanismes de "voice" (veu) i "exit" (sortida).

El mecanisme de veu es caracteritza per ser un acte intrínsecament col·lectiu, el qual implica certs costos de transacció (que poden ser relativament elevats) per la necessitat de coordinació amb altres persones o entitats. Com més gran sigui el grup a coordinar, majors seran els costos de transacció i viceversa. Aquesta distinció fa que grups més petits i homogenis puguin tenir més capacitat de coordinar-se amb menors costos de transacció, aconseguint sobreposar-se i influir més directament al sistema polític que aquells grups grans i heterogenis que podrien arribar a representar de forma més fidedigna la societat (problema democràtic). És per això que, en essència, aquest mecanisme

podria ser el més indicat per garantir la qualitat i la competitivitat d'un centre educatiu. Per exemple, mitjançant organitzacions com les Associacions de Famílies dels Alumnes (AFA), però, alhora, pot acabar reproduint els interessos d'aquells pares i mares amb més iniciativa (grup homogeni i petit) respecte als altres (grup heterogeni i gran) formant d'aquesta manera petits lobbies educatius.

L'altre mecanisme a remarcar, el de sortida, es troba als antípodes del primer (veu). En aquest cas, el mecanisme de sortida és un acte completament individual que no té costos de transacció, pel fet que no necessita coordinació amb ningú més que el mateix individu que pren la decisió de sortir. L'exemple negatiu més clar de l'exercici d'aquest mecanisme, i seguint amb exemples del món educatiu, serien les primeres famílies que marxen de l'escola pública (quan hi ha retallades, etc.) cap a centres privats o concertats, ja que són aquestes mateixes les que justament tenen més capacitat (informació, implicació, etc.) per millorar el sistema públic. En determinades situacions, i segons Hirschman, l'ús massiu de la sortida pot acabar estimulant una ciutadania més activa que, alhora, pot motivar l'organització col·lectiva davant futurs problemes de qualitat. No obstant això, observem com la perpetuació constant d'aquest mecanisme provoca més desigualtat entre aquells que se'l poden permetre (més capacitat socioeconòmica) i aquells que no (menys capacitat).

Un cop hem vist que ambdós mecanismes són imperfectes ens podríem plantejar una nova pregunta: I què passaria si existís una combinació dels dos? Es podrien resoldre les situacions de desigualtat? No exactament.

Com a resposta i conclusió d'aquesta crítica, utilitzarem arguments extrets del quart capítol de l'obra referent de Hirschman per resumir les possibles implicacions que aquesta combinació tindria: "Supongamos que (...) las escuelas públicas se deterioran. En consecuencia, un número cada vez mayor de padres (...) enviará a sus hijos a escuelas privadas. Esta "salida" puede generar cierto impulso hacia un mejoramiento de las escuelas públicas; pero (...) es mucho menos potente que la pérdida por parte de las escuelas públicas de los miembros-clientes que estarían más motivados y decididos a pelear contra el deterioro si no tuviesen la alternativa de las escuelas privadas" (Hirschman, 1977: 50). És a dir, amb això es refuta la nostra hipòtesi que, encara que ens sembli que la combinació del mecanisme de veu amb el de sortida sigui quelcom beneficiós, genera tot el contrari.

Per tant, és cert que l'aplicació d'un sistema de quasi mercat pot tenir beneficis com, per exemple, l'ús de xecs escolars per a incentivar la competència entre centres educatius, així com per permetre l'accés d'alumnes brillants amb capacitats econòmiques diverses als col·legis més prestigiosos (normalment amb taxes molt elevades). Això no obstant, la mercantilització d'un dret tan bàsic com és l'educació sembla tenir majors riscos que potencialitats, podent causar una total segmentació, desigualtat i, en definitiva, la normalització de pràctiques elitistes que s'allunyarien del nostre principal objectiu, és a dir, una millora de la qualitat general en el sistema educatiu.

Kevin Fernández

Estudiant de Ciència Política i Gestió Pública

Referències

Hirschman, A. O. (1977) *Salida, voz y lealtad*. México DF: Fondo Cultura Económica. Pp. 28-58.

Espai de ressenyes

Convidem al PDI a donar a conèixer publicacions que es derivin de la seva recerca

Cal que l'educació superior pensi alhora sobre la tecnologia i la pedagogia

Volem aprofitar i agrair l'oferta del Deganat de la Facultat de Ciències Polítiques i de Sociologia de la UAB per difondre alguns resultats de l'Associació Estratègica Erasmus+ BLEARN_AUTONOMY[1]. Coordinada per la UAB, entre novembre de 2020 i febrer de 2023 hi han col·laborat també la Universitat de Stavanger (NO), la Universitat de Minho (PT), la Universitat de Vic- UCC (ES), la Universitat de Varsòvia (PL) i la Universitat Catòlica de Lió (FR). L'objectiu ha estat explorar maneres de fomentar l'autonomia de l'alumnat a través de l'aprenentatge híbrid virtual i presencial.

En un seguit d'entrevistes, trenta-nou docents de les sis universitats han explicat les seves experiències amb eines digitals per a l'ensenyament abans, durant i després dels confinaments i les restriccions de viatges adoptades per frenar la pandèmia. En general, han remarcat la seva preocupació tant per la tecnologia com per la pedagogia, sobretot arran dels bruscos canvis provocats per l'anomenada docència d'emergència en línia. De fet, a tot arreu el 2020 i el 2021 van fer mans i mànigues per trobar alternatives digitals que tanmateix no garantien la mateixa qualitat que l'ensenyament presencial que les seves universitats havien impartit tradicionalment. De fet, tothom ha lamentat les mancances pedagògiques dels cursos que, inevitablement, consistien a reproduir classes magistrals en línia.

Malgrat tot, a les entrevistes també han sorgit noves vies de millora pedagògica, en bona part perquè en aquell moment excepcional també es van fer palesos alguns principis pedagògics de fons. Per exemple, a totes les institucions diversos docents s'han adonat que l'aprenentatge híbrid ajuda a dissenyar assignatures i sistemes d'avaluació en què els estudiants tenen un paper més actiu. Tot comentant dubtes i explorant solucions, en diverses titulacions de les sis universitats el professorat ha identificat sinergies entre les eines didàctiques presencials més habituals i les eines digitals que ofereixen els principals sistemes de gestió de l'aprenentatge en línia. La classe presencial, el seminari, el treball de laboratori o els debats entre professors i estudiants són instruments comuns de la docència a tot arreu. En general, aquestes activitats es poden enriquir força si aprofiten les capacitats digitals de compartir enllaços i fitxers, lliurar treballs, controlar la participació de l'alumnat, oferir bancs d'exercicis i solucions, repartir qüestionaris en línia, recollir les opinions dels i les estudiants, discutir temes en fòrums, elaborar i comentar e-portafolis, realitzar avaluacions entre iguals, il·lustrar procediments complexos i simular situacions imaginàries.

L'estudi és la base d'aquest informe[2], publicat per la Universitat de Stavanger. Les principals conclusions apunten que, per tal d'incidir sobre la qualitat acadèmica dels graus i màster, cal tenir en compte orientacions com les següents:

- Introduir l'avaluació centrada en l'estudiant, per exemple, explotant tot el potencial dels portafolis digitals. Aquesta eina permet donar suport i retroalimentació d'una manera pautada i constructiva que ajudi a gestionar la sensació de sobrecàrrega de treball.
- Situar l'alumnat al centre de l'aprenentatge i l'ensenyament, oferint-li experiències atractives en línia i obrint canals de comunicació fluïda des de les aules virtuals.

Xavier Rambla (UAB) i Kenan Dikilitas (Univ. Stavanger)

[1]<https://blearn-autonomy.eu/>

[2]<https://ebooks.uis.no/index.php/USPS/catalog/book/257>

Espai de la Biblioteca

Us informem de les darreres novetats:

- S'ha completat el trasllat del Centre de Documentació Europea a la Biblioteca de Ciències Socials. Es troba a la Sala de Revistes de la Planta 0. El dia 23 de febrer tindrà lloc la inauguració oficial.
- S'han incorporat al fons de la biblioteca tots els llibres de la bibliografia recomanada de les assignatures. Estan accessibles a través del [Cercador](#). Si trobeu a faltar algun llibre us podeu posar en contacte amb la biblioteca mitjançant el correu-e bib.socials@uab.cat.

Olga Cano

Biblioteca de Ciències Socials

Notícies

Jean Blondel: construint la ciència política a Europa

Des de la nostra Facultat fem memòria del professor Jean Blondel, pocs dies després de la seva mort (Londres, 25 de desembre de 2022).

És just que -des de la nostra Facultat- fem memòria del professor Jean Blondel, pocs dies després de la seva mort (Londres, 25 de desembre de 2022). Blondel ha estat una figura molt influent en la ciència política europea durant la segona meitat del segle XX i actiu encara en els primers anys del XXI. Penso que la seva importància està prou justificada per tres motius que comento tot seguit a petició de la Degana de la nostra Facultat: per la seva obra personal com acadèmic, per la seva activitat institucional com a “emprenedor” científic i *-last but not least-* pel seu suport a la ciència política del nostre país.

Cal subratllar, en primer lloc, la seva tasca acadèmica personal. La formació de Blondel, nascut a la ciutat provençal de Toló (1929), s’inicia a l’Institut d’Estudis Polítics de París. Però es desenvolupa principalment a Anglaterra. Es gradua a Oxford, fa el seu cursus professional en universitats britàniques i exerceix finalment com a professor de la Universitat d’Essex durant vint anys (1964-1984), convertint el seu departament de ciència política en un dels més importants d’aquell país. Fa estades a diferents centres dels Estats Units. L’any 1986 és designat professor de ciència política de l’Institut Universitari Europeu, a Fiesole (Florença), que serà el seu lloc de treball fins a la seva jubilació l’any 1994. A partir d’aquest any continua, però, la seva activitat a la Universitat de Siena i col·labora amb altres centres universitaris de tot el món com a investigador i docent.

L’extensa obra publicada per Blondel – una trentena de llibres- se situa principalment en el terreny del comparatisme institucional. S’ha ocupat dels partits polítics i dels governs locals. Però voldria subratllar en particular l’atenció que dedicà a l’estudi dels Executius com a institució i a la seva relació amb els partits que els donen suport. Ho ressaltó perquè la ciència política s’ha ocupat molt més dels parlaments com a titulars formals de la sobirania democràtica que no pas dels governs on se situa des de fa dècades l’acció política decisiva. Blondel és -en aquest aspecte- un innovador i, en certa manera, un precursor de treballs individuals i col·lectius posteriors.

La seva tasca acadèmica ha estat reconeguda amb la investidura com a doctor honoris causa en mitja dotzena d’universitats i amb la concessió l’any 2000 del Premi Johan Skytte, considerat com el Nobel de la ciència política i que atorga cada any un jurat internacional convocat per la universitat sueca d’Uppsala.

La segona faceta de Blondel és la d’“emprenedor” científic. Blondel fou l’impulsor principal i l’organitzador inicial de l’*European Consortium for Political Research* (ECPR). Convençut de la necessitat de potenciar la ciència política que es feia a diferents països d’Europa Occidental després de la Segona Guerra Mundial, Blondel -juntament amb un grup plurinacional de politòlegs (Rokkan, Daalder, Wildenman, Westerstahl i Hurtig), posà en marxa l’any 1970 aquest consorci universitari

integrat per departaments i facultats de tota Europa. Blondel és el primer director executiu i motor principal d'aquesta xarxa durant els seus 10 primers anys d'existència. La farà créixer progressivament, amb l'oferta d'activitats de recerca i d'intercanvi entre els científics socials europeus que s'ocupen de la política. Amb capacitat d'integrar diferents disciplines acadèmiques i amb diversitat d'orientacions teòriques i metodològiques, l'ECPR ha esdevingut un actor essencial del desenvolupament del coneixement científic sobre la política, ampliant amb el temps el ventall de les seves activitats i publicacions.

En el rerefons de la iniciativa hi havia també la intenció de competir amb l'hegemonia dels EUA en aquesta matèria, de fer valer les aportacions que es feien des d'Europa i de reforçar-les mitjançant la cooperació transnacional. Es pot assegurar que aquests objectius s'han assolit prou satisfactòriament. L'ECPR va celebrar el 2020 el seu 50è aniversari. Els vuit socis inicials de 1970 són actualment gairebé 400. Cal tenir present que en el moment de la seva creació no eren freqüents ni fàcils els intercanvis a escala continental: l'ECPR va representar una eina bàsica per fomentar-los, especialment mitjançant les seves *Joint-Sessions* que permetien aplegar grups de discussió sobre temes específics i constituïen sovint el punt de partida de projectes de recerca i de publicacions col·lectives. Per la seva part, la *Summer School* celebrada cada any a la universitat d'Essex i gestionada per l'ECPR va ser un instrument de formació en mètodes i tècniques d'investigació que ha beneficiat una bona part dels professionals de la ciència política. De manera directa o indirecta, Jean Blondel ha tingut un paper principal en el desenvolupament a escala europea de la ciència política, amb la seva capacitat reconeguda d'*institution-builder* i d'entusiasta promotor.

Finalment, cal recordar que aquesta influència de Blondel es feu sentir també de manera directa al nostre país. Vaig conèixer Jean Blondel quan va visitar Barcelona l'any 1977, per explicar-nos l'existència de l'ECPR i explorar la possibilitat de comptar amb la participació de les nostres universitats. Era criteri de Blondel i de l'ECPR assegurar que les universitats adherides comptessin amb plena garantia de llibertat de càtedra i de recerca, sense submissió a la censura de les autoritats polítiques. Blondel va voler observar directament el resultat de la "transició democràtica" a Espanya, abans de convidar-nos a l'adhesió. La UAB va ser la primera universitat espanyola en adherir-se a l'ECPR (1978), perquè la nostra proposta de fer-ho adreçada al Rectorat va ser immediatament acollida i finançada. Estàvem convençuts que ens ajudaria a legitimar la nostra disciplina i a perfilar el projecte de Facultat que estàvem preparant des de feia anys. La presència de la nostra gent en les successives *Joint-Sessions* de l'ECPR va facilitar poc després que la seva edició de 1985 se celebrés a Barcelona, amb un èxit molt notable "de públic i crítica", com se'm recordava encara anys després per molts col·legues estrangers. Un dels efectes d'aquell èxit col·lectiu -potser no del tot deslligat de la generositat gastronòmica i enològica de les nostres institucions públiques del moment - va ser la meua elecció com a membre del Comitè Executiu de l'ECPR. Des d'aquest Comitè vaig estimular l'adhesió al consorci de més universitats i departaments del nostre país. Pel que fa a la UAB, ens va procurar contactes internacionals que anirien consolidant l'equip de científics socials, responsable de posar en marxa la primera facultat de ciències polítiques i de sociologia de Catalunya.

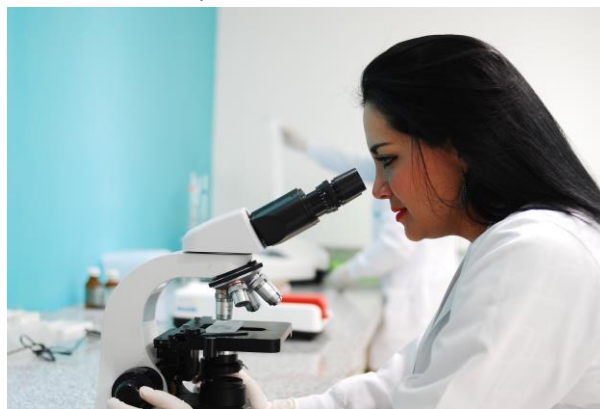
Durant aquells anys de participació activa en el Comitè Executiu de l'ECPR, vaig compartir llargues hores de reunió i de sobretaula amb Jean Blondel. Home enèrgic i cordial, discutidor alhora contundent i seductor, s'expressava amb exuberància, sempre en un perfecte anglès acadèmic que conservava la erra gutural del seu francès nadiu. Sabia combinar l'elegància aparentment despreocupada de l'americana de pana amb corbates de colors i dibuixos espectaculars que el podien fer passar per algun arquitecte d'avantguarda.

Després d'aquells anys de contacte freqüent i cordial, la nostra relació directa es va anar dissolent en el temps, com sol passar inexorablement en moltes de les nostres relacions acadèmiques. Però la gravació i la imatge de l'acte d'homenatge que Jean Blondel va rebre en ocasió del seu 90è aniversari m'han evocat la seva forta personalitat d'homenot planià que - amb intel·ligència pràctica, potència dialèctica i energia vital - es feia notar amb efectes constructius en qualsevol trobada o iniciativa en la qual participés. És de justícia, doncs, que la ciència política europea el recordi i que ho fem també - per motius més particulars- des de la nostra Facultat.

Josep M. Vallès

Professor emèrit de Ciència Política de la Facultat

[La nova Llei de la ciència de Catalunya](#)

El passat 14 de desembre de 2022 el Parlament de Catalunya va aprovar la nova Llei de la ciència de Catalunya. Aquesta té per objecte garantir una ciència al servei de la societat que posi èmfasi a la innovació, sostenibilitat, cohesió social i equilibri territorial.

La [Llei de la Ciència](#) aprovada el passat 14 de desembre pel Parlament de Catalunya enforteix el model propi català R+D+I (recerca, desenvolupament i innovació) amb eines jurídiques i econòmiques per tal de considerar-lo com a un model prioritari i d'interès general. Aquesta llei es basa en la idea que la principal força investigadora a Catalunya rau en les universitats públiques i que, per tant, s'ha d'incrementar la inversió pública d'aquestes.

L'objectiu principal és donar estabilitat a la recerca i tot el personal que en forma part. Aposta per lluitar per la igualtat de gènere i incentivar la ciència oberta, per tal d'obtenir transparència en aquesta. Promou accions per tal de fer efectiva la igualtat entre homes i dones en l'àmbit de la ciència, tal com es pot veure en l'article 7 al punt 1 "*els agents del sistema de recerca, desenvolupament i innovació del sector públic s'han de dotar d'un pla d'igualtat de gènere en l'àmbit de la recerca*" amb la finalitat d'eliminar la bretxa de gènere tot respectant la maternitat, la criança i la conciliació de la vida personal, familiar i professional. A més d'incloure altres col·lectius poc representats.

A més, es protegirà el percentatge d'inversió de la Generalitat en termes de recerca fins a l'any 2031 en l'1% del PIB i aposta per incrementar el finançament públic i privat de la recerca en 305 milions d'euros.

Els professionals de la ciència veuran com la llei impulsa i finança mesures d'estabilització i mobilitat, com pot ser la consolidació de les plantilles estructurals, incorporar representants dels

treballadors als òrgans de govern dels centres de recerca de Catalunya, avançar cap a l'estabilitat, enfortir les condicions de treball.

En concret, hi ha certs articles que són interessants de destacar com és el cas de l'article 27, *Adscripció de personal docent i investigador*, on aquest personal, mitjançant un conveni d'adscripció, pot obtenir un complement (d'acord amb l'article 72 de la Llei d'universitats de Catalunya) pagat per la universitat i acordat en el marc del conveni. A l'article 48, *Recursos humans*, se'ns parla de la possibilitat que l'òrgan de govern col·legiat pugui aprovar contractes laborals fixos (d'investigador, de personal tècnic de suport a la recerca...) proveïts per una promoció professional. L'article 30, *Fons universitari*, atorga a les universitats públiques la competència de crear un fons propi basant-se en les capacitats d'assolir romanents de tresoreria.

És important tenir certa obligació pressupostària cap al govern per garantir el finançament de la recerca i això es pot veure a l'article 31, *Pla d'inversions universitàries*, on el govern, en els pressupostos anuals, està obligat a aprovar plans d'inversions universitàries, on hi hagi un capítol específic en el finançament en les infraestructures de recerca. I, com es diu a la secció quarta, article 33, *Pla estratègic universitari en recerca d'excel·lència*, cal una estratègia universitària en recerca per qualsevol dels mitjans que disposa l'Administració de la Generalitat i les universitats, tot mitjançant un acord de govern. A més d'això, els departaments, els instituts de recerca propis i els centres adscrits amb activitat de recerca poden participar en el Pla estratègic universitari en recerca d'excel·lència mitjançant la universitat, i poden rebre una credencial de llur activitat excel·lent en recerca.

Parlant de finançament, a l'article 38, *Finançament de les universitats públiques*, la universitat pública, l'institut propi o centre adscrit amb activitat de recerca ha de rebre finançament estructural d'acord amb la Llei d'universitats de Catalunya, per mitjà d'un contracte programa per a un període de cinc anys. També poden obtenir finançament a càrrec dels pressupostos de la Generalitat, per mitjà de transferència o convocatòria pública competitiva.

A l'apartat de disposicions addicionals, hi ha l'*Especialització estratègica del personal investigador*. Aquí, es parla de la possibilitat que les universitats públiques, ofereixin si s'escau, contractes de personal investigador amb perfil acadèmic i dedicació preferent a la docència, recerca o transferència.

Finalment, s'han canviat l'apartat de les deduccions. Concretament, s'ha modificat l'apartat 2 de l'article 14 de la Llei 21/2005, del 29 de desembre, de mesures financeres. On els objectes de deducció són els que es facin a favor de les universitats catalanes, instituts universitaris o altres centres de recerca i que tinguin per objecte el foment de la recerca científica i el desenvolupament i innovació tecnològica. L'import de deducció és del 25% de les quantitats donades amb el límit màxim del 10% de la quota íntegra autonòmica.

Al proper butlletí afegirem a aquest sumari de caràcter descriptiu la interpretació d'un membre de la facultat de Dret que en farà un comentari més especialitzat. En tot cas, la nova Llei de la ciència anima a reflexionar sobre el paper de la universitat com a institució científica vertebradora del territori.

Martí Ribalta

Estudiant en pràctiques del Deganat

Resolució dels premis als millors TFG en metodologia ApS i els Premis Arcadi Oliveres a TFG per a la justícia global

El passat 16 de desembre de 2022 va sortir la resolució amb els premis/des als millors treballs de fi de grau (TFG) relacionats amb temàtiques de transformació per a la justícia global i en metodologia d'Aprenentatge Servei. Posteriorment, el pròxim 28 de març es farà l'entrega dels premis Arcadi Oliveres a la Sala d'Actes d'Economia i Empresa i, el 5 de maig, la dels premis ApS.

El passat 16 de desembre de 2022 va sortir la resolució amb els premis/des als millors treballs de fi de grau (TFG) relacionats amb temàtiques de transformació per a la justícia global i en metodologia d'Aprenentatge Servei. El procés d'avaluació dels treballs presentats a la convocatòria del [premi d'Arcadi Oliveres](#) es divideix en dues fases. A la primera cada TFG és avaluat per un/a professor/a expert/a de l'àmbit de coneixement al qual pertany cada treball, segons els criteris que marquen les [bases del premi](#) i posteriorment, a la segona fase, es reuneix la comissió de resolució per determinar quins TFG són els premiats. L'alumnat premiat aquest any és: Jinyue Bai i Laura Vetter de l'Escola d'Enginyeria; Anna Pallarés Garcia, Elsa Carbonell Malet, Carla Gil Piñeira, Alberto Carrasco Parrón i Belén Mahia Vizcaíno de la Facultat de Biociències; Oriol Llopis Almela, Eudald Vehí Llorente i Mónica Cano Garrido de la Facultat de Ciències; Alaaddine Azzouzi Rahmouni i Lucía Collera Tamargo de la Facultat de Ciències de la Comunicació; Joan Arnijas de la Facultat de Ciències de l'Educació; Samir Rezali Hoummira, Jordi Sorolla Garcia; Roser Lafont Colomines i Júlia Cabello Abadal de la Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia; Jan Cubillo Solà i Ricardo Pol Hermida de la Facultat de Dret; Pablo Algarrada Vera de la Facultat d'Economia i Empresa; Julia Ron Soto, Laura Franco Nieto, Pablo Marid Arancibia, Cristina Troya Betrian i Raquel Sancho Ruiz de la Facultat de Filosofia i Lletres; Daina Parellada Moreno de la Facultat de Medicina; Nathan Percy de la Facultat de Traducció i Interpretació; i Xavier Rincón Moledo de la Facultat de Veterinària.

Roser Lafont Colomines, graduada en el Grau de Relacions Internacionals a la Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia, ha estat una de les premiades amb el seu treball final de grau sobre "Opening borders: a triumph or a failure? The impact of Merkel's asylum policy in Germany during the refugee crisis". Ella explica com ha estat la seva experiència amb la convocatòria i com li van anunciar que era una de les guanyadores: "Em van enviar un correu sobre aquest premi i els TFG dedicats a la justícia global i tot el tema de migracions. Al final, el meu TFG és molt semblant a la convocatòria. Vaig llegir que havíem de fer un resum sobre el TFG i vaig decidir presentar-me". Tal com ella diu, el seu TFG va relacionat amb "com havia afectat la política de portes obertes de l'Angela Merkel durant la crisi dels refugiats del 2015. Vaig decidir acotar-ho a fer una comparativa en com havia afectat els indicadors del crim i a l'economia del país i com tot això havia afectat la imatge de la presidenta". Ella proporciona certs consells per al futur alumnat que farà el TFG com "començar molt aviat en saber que els hi agrada i, per mi la part més difícil, com volen acotar-ho i enfocar-ho. El TFG és molt ampli i li pots dedicar moltes

hores, però t'agafa en un moment molt complicat amb les pràctiques i el final del grau i no tens tant temps material, perquè al final, és una assignatura més".

Ella considera que el seu TFG és útil en matèries de transformació social, ja que "tota la part del perquè i la més pràctica del meu TFG és la part més útil per a la transformació social. Va ser una forma de sentir la part afectada que és la més important".

D'altra banda, els premis amb metodologia [Aprentatge servei](#) (ApS) va obrir la segona edició del Premi de Treballs de Fi de Grau destinat a premiar els millors treballs fets amb la metodologia ApS per a estudiants de la UAB. És una proposta educativa on l'alumnat es forma mitjançant la participació en un projecte orientat a resoldre una necessitat real en una comunitat per tal de millorar les condicions de vida o la qualitat del medi ambient. La facultat en proposa cada any, així que si aquest curs que ve feu el TFG, penseu-hi!

El procés d'avaluació dels treballs per saber quins són els premiats consta de dues fases. La primera es centra a avaluar cada TFG per un/a professor/a expert/a de l'àmbit de coneixement al qual pertany cada treball, segons els criteris de les [bases del premi](#). I la segona es reuneix la comissió de resolució per deliberar i resoldre la convocatòria per atorgar els premis de grau els quals han sigut atorgats a Paula Ezpeleta (Grau de Biologia); Anna Serra Peralta (Grau de Biologia Ambiental); Anna Aparicio (Grau d'Educació Primària); Elisabet Pérez Méndez (Grau d'Estudis Socioculturals de Gènere). Cristina Vergés Rodríguez (Grau de Psicologia); Lyna Tahraoui (Grau de Traducció i Interpretació); Queralt Garcia Vila (Grau de Ciència i Tecnologia dels Aliments); Laura Fuertes Moyano (Grau de Veterinària).

El pròxim 28 de març es farà l'entrega dels premis Arcadi Oliveres a la Sala d'Actes d'Economia i Empresa i, el 5 de maig, la dels premis ApS.

Premeu el [següent enllaç](#) per veure l'entrevista completa a la Roser Lafont Colomines.

Martí Ribalta

Estudiant en pràctiques del Deganat

[Obertes noves convocatòries de beques i ajuts per a l'estudi o la recerca](#)

Obertes noves convocatòries de beques i ajuts per a l'estudi o la recerca entre les quals hi ha estudis de postgrau a l'estranger o participar en programes de formació i recerca. El termini per a enviar candidatures acaba entre gener i febrer.

En primer lloc, està oberta fins al 30 de gener la convocatòria als [ajuts Creu Casas Sicart 2023](#) a la recerca en el context local i comarcal impulsada per la Xarxa Vives d'Universitats i l'Institut Ramon Muntaner i amb el suport del Departament de Recerca i Universitats de la Generalitat de Catalunya. Concretament, aquesta convocatòria va destinada al personal docent que realitzi una recerca en qualsevol dels àmbits de coneixement de les ciències humanes i socials, així com de l'àmbit científic i tecnològic, dins el context local i comarcal. Aquesta iniciativa té previst atorgar entre 2 i 4 ajuts de 10.000 euros i entre 2 i 6 ajuts de 5.000 euros.

A més, La Fundació La Caixa ha convocat [100 beques per cursar Estudis de postgrau](#) en universitats o centres d'ensenyament superior de l'Espai Europeu d'Educació Superior, l'Amèrica del Nord o l'Àsia-Pacífic. El termini de presentació de candidatures acaba l'1 de febrer.

També, des de la nova xarxa de formació de doctorats anomenada HOMEeAGE, finançada per la Unió Europea i impulsada per la Universitat de Galway, s'ofereixen [llocs de treball de recerca doctoral](#) en envelliment, pertinença i llar. En concret, 12 investigadors doctorals duran a terme un estudi de recerca original i participaran en un programa de formació de 36 mesos amb activitats de participació pública i col·laboració amb membres de la xarxa a través d'adscripcions a curt termini en organitzacions intersectorials europees. El termini d'aquesta convocatòria acaba el 17 de febrer a les 5 de la tarda.

L'Agència Estatal de Investigació també ha obert noves convocatòries de beques i ajuts. Primerament, s'obre la convocatòria de sol·licitud d'[ajudes per contractes predoctorals](#) per promoure la formació de doctors, fins al 26 de gener. En segon lloc, s'han aprovat les [Ajudes Ramón i Cajal](#), amb l'objectiu d'incorporar personal a organismes d'investigació, que es podran sol·licitar des del 19 de gener fins al 9 de febrer. En tercer lloc, s'ha aprovat la convocatòria d'[ajudes per a la formació de doctors en empreses 'Doctorados Industriales'](#), amb el propòsit de promoure la realització de projectes d'investigació industrial o de desenvolupament experimental d'empreses. Es podran presentar sol·licituds del 2 al 23 de febrer. En quart lloc, des del 31 de gener fins al 21 de febrer es podran presentar candidatures per a les ajudes [Torres Quevedo](#), que tenen la intenció de promoure projectes d'investigació industrial, de desenvolupament experimental o estudis de viabilitat previs en empreses, centres tecnològics, centres de suport a la innovació tecnològica, associacions empresarials i parcs científics i tecnològics.

En paral·lel, també s'obren dues convocatòries per ajudes a la mobilitat. D'una banda, la beca ['Estancias de profesores e investigadores senior en centros extranjeros'](#), i, d'altra banda, la convocatòria ['Estancias de movilidad en el extranjero José Castillejo para jóvenes doctores'](#), que es podran sol·licitar des del 17 de gener al 9 de febrer.

Totes les convocatòries de l'Agència Estatal de Investigació es podran gestionar a través de la 'Sede Electrónica' del Ministeri de Ciència i Innovació o d'Educació i Formació Professional.

Gemma Viñeta

Becària de Comunicació

Actualitzat el Dipòsit Digital de Documents amb els Butlletins d'anys anteriors

Ja està actualitzat el Dipòsit Digital de Documents (DDD) amb els Butlletins de la nostra facultat de mesos i anys anteriors. Així doncs, ja es poden consultar les seccions del butlletí, com "La veu de", "El concepte del mes", "Coneix la Facultat" i també les notícies més importants de cada mes a partir de l'any 2009.

Tot i les dificultats les quals ha enfrontat aquesta facultat i la UAB en general, l'equip ha continuat fent mensualment aquest històric butlletí des de fa més de tretze anys. Un clar exemple és l'atac informàtic que es va patir l'octubre de 2021. Quan els servidors de la UAB van ser piratejats i es van encriptar les bases de dades del sistema informàtic, la universitat va haver de fer front a la pèrdua d'infinat d'arxius. Independentment d'aquest esdeveniment i de les dificultats digitals de publicar el Butlletí, la facultat el va continuar fent i va utilitzar una de les formes més clàssiques de publicació de revistes: a paper! L'equip va distribuir els butlletins d'octubre i novembre de 2021 en paper imprès com un diari convencional. Així en el [Butlletí número 196](#) de novembre se'ns parla, en la secció del concepte del mes, sobre la violència de gènere. També podem veure com a la secció "Coneix la Facultat" s'hi ha fet entrevistes a membres de Gestió Acadèmica amb preguntes relacionades amb com van entrar a treballar aquí i quines tasques fan.

Un altre exemple de Butlletí és el del passat Sant Jordi del 2022, que va ser un dels més llegits. Al [Butlletí número 201](#) hi ha conceptes del mes com el de "La cara" on la vicedegana Dafne Muntanyola ens parla dels tipus d'interaccions socials que s'han desenvolupat a l'aula gràcies a la mascareta i com això ha canviat a partir del moment el qual no ha sigut obligatori portar-la. A més, relacionat amb les dates de regalar llibres, a la secció "la veu de" es recullen recomanacions de llibres d'alumnes de grau, màster i doctorat per a llegir o regalar.

Finalment, per tal de veure com es feien els Butlletins al principi i com han evolucionat aquests, podem veure el [primer Butlletí](#) de la facultat que es va publicar el 20 d'abril del 2009. En aquest, es poden veure com hi havia una secció que es deia "El Perfil". Aquí es feien entrevistes a llicenciats/des dels Graus de la nostra facultat. A més, també hi havia la secció "És notícia" on es publicaven les notícies més rellevants del mes.

Com hem pogut veure, el butlletí és una part molt important de la nostra facultat i ja és un membre imprescindible d'aquesta.

Si teniu curiositat per llegir Butlletins d'altres mesos i anys, només cal que entreu al [Dipòsit Digital de Documents](#) (DDD).

Martí Ribalta

Estudiant en Pràctiques del Deganat

El VIII Congrés Català Internacional de Sociologia esclafa motors

El VIII Congrés Català Internacional de Sociologia se celebrarà a Barcelona del 12 al 14 de juliol de 2023 i fins al 31 de gener es poden enviar propostes de comunicació o pòsters.

El [VIII Congrés Català Internacional de Sociologia](#), ja esclafa motors, i enguany girarà entorn el lema “Construint Equitat i Futurs Sostenibles”. Dins el congrés, s’han creat setze grups de treballs els quals han obert crides per rebre propostes de comunicació o pòsters de persones que vulguin participar en el debat.

Per exemple, hi ha el grup de Sociolingüística, de Moviments Socials, de Cultura i Religió, de Treball, de Tècniques i Mètodes, de Teoria Sociològica, d’Educació, de Migracions, de Gènere, de Sostenibilitat i Medi Ambient, de Joventut, Gent Gran i Generacions o de Joves Sociòlegs, entre altres.

Per fer l’enviament de les propostes cal seguir les [instruccions](#) que detalla l’Associació Catalana de Sociologia, en què s’explica que els abstracts s’han de presentar de forma anònima, en català, castellà, anglès o francès, amb una extensió màxima de 300 paraules, un full en el cas dels pòsters. Es poden presentar modalitats de recerca empírica/aplicada, revisions teòriques o reflexions metodològiques. Les comunicacions han d’incloure pregunta de recerca, marc teòric, metodologia, principals resultats, i referències bibliogràfiques. Una persona pot ser autora com a màxim de dues contribucions, i en cas d’enviar-ne dues, cal fer un enviament per cada contribució.

Gemma Viñeta

Becària de Comunicació

Publicat el nomenament del Comitè Executiu de la FES

El passat 24 d’octubre de 2022 es van celebrar les eleccions de la Federación Española de Sociología, organitzadora dels congressos estatals de sociologia, i ahir es va celebrar la primera reunió de l’executiva amb els nous nomenaments. La vicedegana de Comunicació, Professionalització i TFG, Dafne Muntanyola, és una de les vocals que formaran part del nou Comitè pel període 2022-2026.

Les eleccions del Comitè Executiu de la [Federación Española de Sociología](#) (FES) es van fer el passat octubre, i ahir es va celebrar la primera reunió de l'Executiva al Centro de Investigaciones Sociológicas amb els nous nomenaments. Cal destacar que la vicedegana de Comunicació, Professionalització i TFG de la Facultat de Ciències Polítiques i de Sociologia, Dafne Muntanyola Saura, forma part d'aquest executiu com a vocal per la Vocació Sociològica i Desenvolupament de Projectes Estratègics. Els objectius de la vocalia "són lluitar perquè la sociologia no perdi espais. Davant de l'anunci que elimina l'obligatorietat de sociologia a Educació, es proposa consolidar la imatge pública de la professió sociològica a través d'una xarxa de mentories, crear càpsules sociològiques sobre lògiques de recerca per secundària, i redactar una guia de bones pràctiques que respecti l'especificitat de les ciències socials, tal com recordava el president de la Comissió d'Ètica de la UAB en butlletins anteriors".

El nou president de la FES és Màrius Domínguez, professor del Departament de Sociologia de la Universitat de Barcelona, i el càrrec de vicepresidenta serà exercit per Diana Jareño, de la Universitat d'Alacant. Matilde Massó, de la Universidade da Corunya, que es va doctorar en sociologia a la nostra facultat serà la vicepresidenta per a les Publicacions Científiques i és actualment editora de la [Revista Española de Sociología](#) (RES).

Vicepresidents

Lucila Finkel Morgenstern (Universidad Complutense de Madrid). *Vicepresidenta del Consell Acadèmic i les Activitats de Desenvolupament Acadèmic*

Diana Jareño Ruíz (Universitat d'Alacant). *Vicepresidenta de la Formació i Escola de Doctorat*

Olga Salido Cortés (Universidad Complutense de Madrid). *Vicepresidenta de les Activitats Internacionals*

Matilde Massó Lago (Universidade da Coruña). *Vicepresidenta de les Publicacions Científiques*

Secretari

Luis Ayuso Sánchez (Universidad de Málaga). *Secretari Executiu i de Comunicació*

Tresorera

Marian Ispizua Uribarri (Universitat del País Basc/ Euskal Herriko Unibertsitatea). *Tresorera i Consell Territorial*

Vocals

Miguel Ángel García Calavia (Universitat de València). *Vocal per la Promoció Institucional de la Sociologia*

Rubén Díez García (Universidad Complutense de Madrid). *Vocal pel Consell Científic i el Congrés Espanyol de Sociologia*

Agustín Huete García (Universidad de Salamanca). *Vocal pel Consell Professional i la Pràctica Sociològica*

Dafne Muntanyola Saura (Universitat Autònoma de Barcelona). *Vocal per la Vocació Sociològica i el Desenvolupament de Projectes Estratègic*

Martí Ribalta

Estudiant en pràctiques del Deganat

Escriu-nos!

Trobaràs totes les notícies a la [web de la Facultat](#) i a les xarxes socials [@politiquesUAB](#)

Si ens vols enviar informació perquè la puguem incloure en el butlletí, fer-ne difusió a les xarxes socials o fer-ne una notícia per la web:

Vicedeganat de Comunicació, Professionalització i TFG

comunicacio.fcps@uab.cat

Pots consultar tots els butlletins publicats al [DDD de la UAB](#)